

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia: SO Leszek Dąbek

Sędziowie: SO Aleksandra Janas (spr.)

SR (del.) Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 marca 2014r. sprawy

z wniosku Banku (...)w G.

z udziałem M. S. i B. P.

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 28 sierpnia 2013r., sygn. akt II Ns 22/13

postanawia:

1. **oddalić apelację;**

2. **zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestników solidarnie kwotę 60zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Anna Hajda SSO Leszek Dąbek SSO Aleksandra Janas

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Bank (...)w G. wystąpił do tamtejszego Sądu Rejonowego z wnioskiem, w którym domagał się zezwolenia na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.190.000zł oraz zaliczenia na poczet wniosku wpłaty dokonanej w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą II Ns 42/11. Określając warunki, pod jakimi winno nastąpić wydanie wskazanej wyżej sumy uczestnikom postępowania M. S. i B. P. podał, że przed Sądem Rejonowym w Gliwicach już uprzednio było prowadzone postępowanie zainicjowane przez wnioskodawcę, który domagał się zezwolenia na złożenie do depozytu sądowego kwoty 1.190.000zł. Postępowanie to ostatecznie zakończyło się prawomocnym oddaleniem wniosku. O chwili wydania rozstrzygnięcia w tamtej sprawie nastąpiła zmiana okoliczności polegająca na tym, że postępowanie egzekucyjne, na kanwie którego zainicjowano postępowanie depozytowe, zostało prawomocnie zawieszono w ramach zabezpieczenia udzielonego przez Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie I C 419/10, który także zabezpieczył postępowanie poprzez zakaz prowadzenia egzekucji na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 lipca 2008r., sygn. akt I C 175/05, stanowiącego tytuł wykonawczy. W konsekwencji komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne z wniosku pierwszego z uczestników nie może dokonywać jakichkolwiek czynności egzekucyjnych, a z uwagi na to, że wynik postępowania wywołanego powództwem przeciwegzekucyjnym nie jest znany, powstał pat decyzyjny co do kwoty złożonej na rachunku depozytowym Sądu Rejonowego w Gliwicach.

Uczestnicy postępowania M. S. i B. P. domagali się oddalenia wniosku i zasądzenia od wnioskodawcy kosztów postępowania. Podnieśli, że rozpoznając poprzedni wniosek Sąd Okręgowy w Gliwicach orzekł o jego oddaleniu (postanowieniem z dnia 5 czerwca, wydanym w sprawie III Ca 956/12) ponieważ stwierdził brak przesłanek z art.467 pkt 4 k.c., stanowiącego podstawę złożenia wniosku. Zarzucili także, że w obecnym wniosku nie powołano żadnej materialnoprawnej podstawy złożenia świadczenia do depozytu sądowego. Twierdzili, że okolicznością uzasadniającą wniosek nie jest prowadzenie postępowania egzekucyjnego przez obu bądź jednego z wierzycieli solidarnych, a nadto wskazali, że postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku w przedmiocie zabezpieczenia powództwa poprzez zakazanie prowadzenia postępowania egzekucyjnego w dniu 26 czerwca 2013r. zostało uchylone przez Sąd Apelacyjny w Łodzi, a wniosek o zabezpieczenie przekazano do ponownego rozpoznania. Uczestnicy podtrzymali także swoje stanowisko wyrażane w toku poprzedniego postępowania, podkreślając w szczególności, że wnioskodawca mając ku temu możliwość, nie spełnił świadczenia dobrowolnie lecz wystąpił z wnioskiem o przyjęcie świadczenia do depozytu sądowego, co narusza ich interesy jako wierzycieli.

Zaskarżonym postanowieniem z 28 sierpnia 2013r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił wniosek i zasądził od wnioskodawcy solidarnie na rzecz uczestników kwotę 154zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Sąd ten uznał, że powoływane przez wnioskodawcę okoliczności nie uzasadniały wydania zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Stwierdził przy tym Sąd, że choć wnioskodawca nie wypowiedział się jasno w tej kwestii, treść wniosku wskazywała, że jego podstawę stanowi art.467 pkt 4 k.c. (omyłkowo: k.p.c.), zgodnie z którym świadczenie może zostać złożone do depozytu sądowego jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione, co w sprawie nie miało miejsca. Rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o powołany wyżej przepis oraz art.693¹ k.p.c. O kosztach postępowania orzeczono po myśli art.520 § 2 k.p.c.

W apelacji od tego postanowienia wnioskodawca zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to art.328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu podstawy faktycznej orzeczenia, podczas gdy element ten jest obligatoryjnym składnikiem uzasadnienia. W oparciu o ten zarzut skarżący domagał się uchylecia postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, a na wypadek nieuwzględnienia tego zarzutu podnosił zarzut błędu w ustaleniach faktycznych wziętych za podstawę orzeczenia, a polegający na błędnym założeniu, że w sprawie nie wystąpiły inne okoliczności dotyczące osoby wierzyciela, z powodu których świadczenie nie może być spełnione. Na tej podstawie domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku oraz zasądzenia od uczestników kosztów postępowania za obie instancje. Skarżący wywodził w szczególności, że przewidziane w art.693¹ k.p.c. ograniczenie kognicji sądu w sprawach depozytowych nie uzasadnia całkowitego braku ustaleń faktycznych, a uchybienie to uniemożliwia kontrolę instancyjną zaskarżonego postanowienia. Dodatkowo argumentował, że w jego ocenie - choć postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą Km 683/09 zostało prawomocnie umorzone, a tytuł wykonawczy przekazano innemu komornikowi do egzekucji – rzeczywistym zamiarem wierzyciela jest wydobyć tytuł wykonawczego i skierowanie go do innego postępowania nieobarczonego zawieszeniem. Skarżący wyraził także pogląd, że przyjęcie sumy świadczenia do depozytu sądowego wydaje się być jedynym gwarantem zachowania interesów obu stron na wypadek każdego z możliwych rozstrzygnięć.

Uczestnicy postępowania wnieśli o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja wnioskodawcy jest całkowicie bezzasadna.

Na wstępie trzeba podkreślić, że choć Sąd Rejonowy nie zamieścił w pisemnych motywach rozstrzygnięcia odrębnych ustaleń faktycznych, na jakich oparł się wydając zaskarżone postanowienie, to jednak wskazał jasno na ograniczony zakres swej kognicji oraz konieczność przyjęcia za prawdziwe twierdzeń zawartych we wniosku. Tym samym podstawę faktyczną orzeczenia stanowiły okoliczności podane we wniosku, które i Sąd Okręgowy przyjmuje za podstawę swego orzekania.

Już zatem choćby z tej przyczyny nie może odnieść skutku zarzut naruszenia art.328 § 2 k.p.c. w związku z art.13 § 2 k.p.c. Nie można bowiem podzielić stanowiska skarżącego, że kwestionowane orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej.

Także drugi zarzut, odwołujący się do błędnych ustaleń faktycznych, a przez to do naruszenia prawa materialnego, nie znajduje oparcia w stanie sprawy.

Zgodnie z powołanym już art.467 pkt 4 k.c. dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego jeżeli z powodu innych okoliczności dotyczących osoby wierzyciela świadczenie nie może być spełnione. W ocenie skarżącego owe „inne okoliczności” polegają na wydaniu przez Sąd Okręgowy w Płocku postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia roszczenia skarżącego o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego określającego jego zobowiązanie wobec uczestników postępowania poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego oraz poprzez wydanie zakazu prowadzenia takiego postępowania w oparciu przywołany o tytuł wykonawczy.

Okoliczności związane z udzieleniem skarżącemu zabezpieczenia nie mają wpływu na ocenę wniosku jako bezzasadnego. Jak wynika bowiem z akt sprawy, postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku o udzieleniu zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygnaturą Km 1665/11 zapadło w dniu 9 czerwca 2011r., a zatem nie stanowi nowej okoliczności (skoro rozstrzygnięcie poprzedniego wniosku miało miejsce w dniu 5 czerwca 2013r.), natomiast postanowienie tego Sądu z 6 lutego 2013r. o ustanowieniu zakazu prowadzenia egzekucji na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 4 lipca 2008r., sygn. akt I C 172/05 zostało uchylone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 czerwca 2013r., sygn. akt I ACz 886/13.

Sąd Okręgowy nie zgadza się też z przedstawioną przez skarżącego interpretacją art.467 pkt 4 k.c., który przecież odwołuje się do niemożności spełnienia świadczenia z przyczyn leżących po stronie wierzyciela. Zainicjowanie przez dłużnika postępowania sądowego z całą pewnością nie mieści się w dyspozycji powołanego przepisu, wobec czego nie uprawnia dłużnika do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Dokonane na wniosek dłużnika zabezpieczenie poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie spełnia wymogu „okoliczności leżącej po stronie wierzyciela” (vide: postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 5 czerwca 2013r. sygn. akt III Ca 956/12). Skoro dłużnik de facto zmierza do zabezpieczenia roszczenia o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, winien poszukiwać ochrony swych praw wyłącznie w tamtym postępowaniu. Odmienne także niż oczekuje skarżący, celem postępowania depozytowego nie jest zagwarantowanie interesu obu stron stosunku zobowiązaniowego na wypadek każdego z możliwych rozstrzygnięć sporu toczącego się z ich udziałem, lecz zapewnienie dłużnikowi prawnej możliwości zwolnienia się z zobowiązania na wypadek gdyby z przyczyn leżących po stronie wierzyciela świadczenie do jego rąk nie było możliwe. Ponieważ przesłanek ku temu brak, Sad Rejonowy trafnie orzekł o oddaleniu wniosku.

Z podanych wyżej przyczyn apelacja wnioskodawcy podlegała oddaleniu. Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zapadło w oparciu o art.520 § 2 k.p.c. w związku z § 10 ust.1 pkt 2 i § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz.490).

SSR (del.) Anna Hajda SSO Leszek Dąbek SSO Aleksandra Janas